

Disturbance of Public Order and Peace

Bogdan BÎRZU¹

Abstract: In this work, we have examined the offense provided for in the provisions of art. 371 of the Criminal Code related to the provisions of the previous law. We have also examined the constitutive content of this crime with a special focus on the objective side. Since in Romanian law there is a provision with a similar contravention nature, we have referred to judicial practice and doctrine, on the differences between the two regulations. The work is part of volume V of the University Course - Criminal Law, the special part to be published by the Universul Juridic publishing house. The work can be useful to students of specialized faculties in the country, as well as to practitioners.

Keywords: the objective side; the subjective side; Criminal Law; the Romanian law

1. Introducere

Prevăzută în dispozițiile art. 371 din Codul penal, infracțiunea de tulburare a ordinii și liniștii publice reprezintă fapta unei persoane, care, în public, prin violențe comise împotriva persoanelor sau bunurilor ori prin amenințări sau atingeri grave aduse demnității persoanelor, tulbură ordinea și liniștea publică.

Curtea Constituțională referindu-se la rațiunea incriminării de către legiuitorul român a acestei fapte a reținut că „(...) pentru asigurarea climatului de ordine și liniște publică necesar desfășurării normale a vieții cotidiene, cu toate activitățile economice și social-culturale pe care le implică aceasta, precum și pentru promovarea unor relații civilizate în cadrul societății, cetățenii sunt obligați să aibă un comportament civic, moral și responsabil, în spiritul legilor țării și al normelor de conviețuire socială. Pașnica coexistență dintre membrii unei societăți este un element esențial pentru evoluția acesteia, iar oamenii, formând societatea, au renunțat la o parte din libertățile lor pentru a putea conviețui. Această pașnică coexistență are nevoie de norme care să o asigure, norme care fără sancțiuni ar fi absolut ineficiente. Sancțiunile pot fi penale - pentru faptele cele mai grave - sau

¹ Senior Lecturer, PhD, "Danubius" University of Galati, Romania, Address: 3 Galati Blvd, Galati 800654, Romania. Corresponding author: bogdan_birzu@yahoo.com.

*contravenționale - pentru faptele de o gravitate mai redusă, care însă sunt tot reprobabile în conștiința majorității membrilor societății*¹.

Menționăm că incriminarea acestei fapte reprezintă un element de continuitate, acesta fiind prevăzută și în Codul penal din 1969 la art. 321 cu denumirea marginală „*Ultrajul contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice*”.

Potrivit Curții Constituționale, prin reglementarea actuală „(...) *legiuitorul a procedat la disjungera conținutului constitutiv al infracțiunii de ultrajul contra bunelor moravuri și tulburarea ordinii și liniștii publice, prevăzută de dispozițiile art. 321 din Codul penal din 1969, în două infracțiuni distincte, respectiv tulburarea ordinii și liniștii publice (art. 371) și ultrajul contra bunelor moravuri (art. 375), precizând într-o manieră clară felul acțiunilor care constituie elementul material al laturii obiective a acestor infracțiuni. Totodată, în noua redactare a normei de incriminare, infracțiunea de tulburare a ordinii și liniștii publice se prezintă într-o singură variantă, renunțându-se la forma agravată din legea veche, care presupunea producerea unei tulburări grave a liniștii publice, astfel că legea penală nouă constituie o lege mai favorabilă*”².

Realizând o analiză comparativă a celor două incriminări, constatăm că între acestea există atât unele elemente de asemănare cât și altele de deosebire. Ca elemente de asemănare reținem comiterea actelor incriminate în public, precum și limitele de pedeapsă.

În ceea ce privește deosebirile, acestea constau în acțiunile incriminate care în legea nouă se rezumă la efectuarea unor acte de violență împotriva persoanelor sau a bunurilor, ori amenințări sau atingeri grave aduse demnității umane care au ca urmare tulburarea ordinii și liniștii publice, în timp ce în legea anterioară acestea se rezumă la comiterea de acte sau gesturi, proferarea de cuvinte și expresii sau alte manifestări prin care se aduce atingere bunelor moravuri sau se produce scandal public.

Reținem că în legea nouă legiuitorul a renunțat la modalitatea normativă agravată care se reținea în cazul în care urmarea acțiunii incriminate a constat în tulburarea gravă a liniștii publice.

Într-o opinie promovată recent în doctrină, cu privire la cele menționate mai sus, se reține că incriminarea „(...) are corespondent în art. 321 C. pen. din 1969 pe care îl preia parțial, cu modificări, cu precizarea că actuala reglementare tratează distinct ultrajul contra bunelor moravuri (art. 375 c. pen.) și tulburarea ordinii și liniștii publice. O diferență semnificativă o reprezintă *renunțarea la modalitatea normativă*

---

¹ Curtea Constituțională, Decizia nr. 705/2019 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 371 din Codul penal, publicată în M. Of. Nr. 193 din 10 martie 2020, parag. 18.

² *Ibidem*, parag. 17.

agravată [art. 321 alin. (2) C. pen. din 1969, caracterizată prin gravitatea rezultatului produs, și anume tulburarea gravă a liniștii publice]. Nu este vorba de o dezincriminare *in abstracto*, deoarece fapta care, potrivit legii vechi, ar fi fost încadrată în forma agravată, potrivit legii noi va continua să constituie infracțiune (cu condiția de a se realiza prin modalitățile prevăzute expres și limitativ în legea nouă), urmând a fi încadrată în unica modalitate normativă prevăzută de art. 371 C. pen. (diferențe calitative, de intensitate a urmării imediate vor fi valorificate în procesul de individualizare a sancțiunii). Există însă o dezincriminare *in concreto* a celor oricare alte modalități de realizare a faptei decât cele expres prevăzute de norma de incriminare. În aceste condiții, legea nouă este mai favorabilă. Diferențe există și în raport cu sancțiunea; legea nouă prevede limite reduse ale pedepsei cu închisoarea (3 luni la 2 ani în raport cu 1 an la 5 ani). Totodată, legea nouă prevede și pedeapsa alternativă a amenzii, cuprinsă între 120 și 240 de zile-amendă, respectiv între 1.200 și 120.000 lei, conform art. 61 alin. (1) și alin. (4) lit. b) C. pen. Sub aspectul tratamentului sancționator, legea nouă este favorabilă¹.

2. Conținutul constitutiv al infracțiunii

2.1. Latura obiectivă

Elementul material al laturii obiective se realizează prin mai multe acțiuni alternative care se exercită în public, care constau în violențe exercitate împotriva persoanelor sau bunurilor, amenințări sau atingeri grave aduse demnității persoanelor, fiecare dintre acestea având ca rezultat tulburarea ordinii și liniștii publice.

Așadar, potrivit textului de incriminare, acțiunea în cauză poate fi exercitată atât prin *violențe* comise împotriva persoanelor sau bunurilor, cât și prin *amenințări* sau *atingeri grave* aduse demnității persoanelor.

Actele de violență comise împotriva persoanelor sau bunurilor „(...) semnifică orice manifestări brutale care ar putea cauza suferințe fizice ori acte de distrugere, alterare sau aducere în stare de neîntrebuințare a unor bunuri”².

Considerăm că actele de violență pot întruni elementele constitutive ale infracțiunilor de lovirea sau alte violențe, vătămare corporală etc., în cazul în care acestea se îndreaptă împotriva unor persoane fizice sau ale infracțiunii de distrugere atunci când acțiunea incriminată se îndreaptă împotriva unor bunuri. De regulă, în ambele ipoteze se va reține un concurs de infracțiuni.

---

¹ Iuliana Nedelcu în, (Bodoroncea, et al., 2020, p. 1721).

² Costică Păun, în (Dobrinou, et al., 2016, p. 928).

Referitor la acest subiect, Curtea Constituțională reține că „(...) prima modalitate de realizare a faptei o reprezintă actele de violență îndreptate împotriva persoanelor sau bunurilor. Atunci când sunt vizate persoane, violența poate fi atât fizică (loviri sau orice acte de violență specifice infracțiunilor prevăzute de dispozițiile art. 193 și ale art. 194 din Codul penal), cât și verbală ceea ce înseamnă toate acele manifestări agresive verbale care nu pot fi încadrate în categoria amenințărilor sau a faptelor de lezare a demnității persoanei. Atunci când actele de violență realizează conținutul constitutiv al infracțiunilor de loviri sau alte violențe sau vătămare corporală (art. 193 și art. 194 din Codul penal), se aplică regulile concursului de infracțiuni. Violența împotriva bunurilor nu poate fi decât fizică și, atunci când realizează conținutul infracțiunii de distrugere (art. 253 și art. 254 din Codul penal), aceasta intră în concurs cu infracțiunea de tulburare a ordinii și liniștii publice”¹.

În ipoteza în care se exercită acte de violență atât împotriva persoanelor cât și a unor bunuri, infracțiunea examinată se va reține în concurs cu infracțiunea de distrugere.

În doctrină s-a apreciat că *amenințările* pot fi realizate „(...) prin orice mijloace de comunicare aflate la dispoziția subiectului activ al infracțiunii (cuvinte, gesturi, fapte etc.); este necesar ca acestea să inducă unei persoane sau chiar mai multor persoane o stare de temere „(...) că vor fi supuse unui pericol sau că o persoană apropiată va suferi un rău etc.”²

Potrivit Curții Constituționale *amenințările* „(...) au înțelesul definit de prevederile art. 206 alin. (1) din Codul penal, care incriminează fapta prin care i se aduce unei persoane la cunoștință că urmează să i se întâmple un rău ce constă în săvârșirea unei infracțiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva sa ori a altei persoane, dacă este de natură să îi producă o stare de temere”³.

În doctrina recentă se reține că prin sintagma *atingeri grave aduse demnității persoanelor* „(...) se înțelege afectarea onoarei ori reputației unei persoane prin cuvinte, gesturi sau prin orice alte mijloace ori prin expunerea la batjocură, atribuirea unui defect, boală sau infirmitate ori afirmarea sau impunerea unei fapte determinate privitoare la o persoană, care, dacă ar fi adevărată, ar expune acea persoană la o sancțiune penală, administrativă sau disciplinară ori disprețul public”⁴.

Curtea Constituțională reține că *atingerile grave aduse demnității persoanelor* „(...) semnifică acele acțiuni cu caracter ofensator care sunt de natură să vătămă sentimentul de prețuire pe care persoana îl are față de ea însăși sau considerația,

¹ Curtea Constituțională, Decizia nr. 705/2019, parag. 21.

² Costică Păun, în (Dobrinoiu, et al., 2016, p. 928).

³ Curtea Constituțională, Decizia nr. 705/2019, parag. 22.

⁴ Costică Păun, în (Dobrinoiu, et al., 2016, p. 928).

aprecierea de care aceasta se bucură din partea celorlalți membri ai societății. Deși legiuitorul nu a mai considerat demnitatea persoanelor ca fiind o valoare ce trebuie protejată prin incriminarea faptelor de insultă și calomnie, totuși, atunci când prin atingerea gravă adusă demnității persoanelor se tulbură ordinea și liniștea publică, fapta constituie infracțiunea prevăzută de dispozițiile art. 371 din Codul penal. Astfel, insultele, expresiile triviale, injuriile, chiar dacă nu sunt adresate unei persoane determinate, ci publicului în general, pot realiza elementul material al laturii obiective a infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice”¹.

În jurisprudență, în referire la acțiunea incriminată s-a reținut că „(...) acesta s-a realizat prin fapta inculpatului de a scuipa persoana vătămată B.T. în zona feței, gest disprețuitor, de natură a o pune pe aceasta din urmă într-o situație umilitoare, atingându-i astfel în mod grav demnitatea. S-a avut în vedere că de față erau mai multe persoane care au observat în mod direct gestul inculpatului, inclusiv reporteri și cameramani care au surprins momentul în care Președintele României a fost scuipat de inculpat și care a fost ulterior dezbătut în mass-media”².

În doctrină recentă se susține argumentat că infracțiunea „(...) nu are natura unei infracțiuni complexe care absoarbe ultrajul contra bunelor moravuri, lovirile sau alte violențe, vătămarea corporală, amenințarea sau distrugerea, aceste infracțiuni urmând a fi reținute în concurs ideal sau, după caz, real, cu infracțiunea de tulburarea ordinii și liniștii publice” (Udroiu, 2021, p. 1090).

De asemenea, „(...) comiterea în aceleași împrejurări spațio-temporale a două sau mai multe dintre modalitățile alternative ale elementului material al infracțiunii duce la reținerea unei unități naturale de infracțiune (de pildă, în cazul în care este provocat un scandal într-un club pe fondul căruia sunt loviți mai mulți clienți ai clubului și agenți de pază, se provoacă distrugerea unor obiecte de mobilier, a unor sticle și a unor pahare, se adresează amenințări patronilor clubului)” (Udroiu, 2021, p. 1090).

Pentru a se constata existența infracțiunii este necesar a se stabili și îndeplinirea unei cerințe esențiale care constă în necesitatea ca acțiunile incriminate să se execute în public. Apreciem că această cerință va fi îndeplinită în cazul în care fapta se comite în condițiile prevăzute în art. 184 C. pen., text prin care se realizează interpretarea legală a sintagmei „faptă săvârșită în public”.

Astfel, în conformitate cu dispozițiile la care facem trimitere, fapta este considerată a fi săvârșită în public, atunci când a fost comisă într-un loc care prin natura sau destinația lui este totdeauna accesibil publicului, în orice loc accesibil publicului,

---

¹ Curtea Constituțională, Decizia nr. 705/2019, parag. 22.

² C.A. Constanța, s. pen. Dec. nr. 305/09.04.2015, disponibilă pe www.legal-land.ro, apud (Iugan, 2020, p. 541).

dacă sunt de față două sau mai multe persoane, într-un loc neaccesibil publicului, însă cu intenția ca fapta să fie auzită sau văzută și dacă acest rezultat s-a produs față de două sau mai multe persoane, într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepția reuniunilor care pot fi considerate că au caracter de familie, datorită naturii relațiilor dintre persoanele participante.

Cu privire la posibilitatea reținerii infracțiunii, chiar și în ipoteza în care acțiunile incriminate au fost comise împotriva unei singure persoane, dar într-un loc public, precizăm că prin Decizia nr. 9/2016¹ Înalta Curte de Casație și Justiție, completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a stabilit că „În aplicarea dispozițiilor art. 371 din Codul penal, în cazul infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice, pentru existența infracțiunii, violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității nu trebuie să fie comise împotriva mai multor persoane, fiind suficient ca violențele, amenințările ori atingerile aduse demnității, care tulbură ordinea și liniștea publică, să fie săvârșite, în public, împotriva unei persoane”.

În jurisprudență s-a decis că „(...) Exercițarea de acte de violență împotriva unei persoane și distrugerea de bunuri, prin violențe, în public, tulburând ordinea și liniștea publică, întrunește atât elementele constitutive ale infracțiunii de distrugere prevăzută în art. 253 alin. (1) C. pen., cât și elementele constitutive ale infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice prevăzute în art. 371 C. pen. în concurs. Săvârșirea faptei într-un local neaccesibil publicului la momentul comiterii acesteia, cu intenția ca fapta să fie auzită sau văzută, rezultat care s-a produs față de mai multe persoane prezente în local, se încadrează în dispozițiile art. 184 lit. c) C. pen. și în consecință, fapta se consideră săvârșită în public”².

Urmarea imediată constă în tulburarea ordinii și liniștii publice.

Cu privire la interpretarea sintagmei de ordine și liniște publică Curtea Constituțională, într-o amplă expunere reține că „(...) liniștea publică este acel atribut al vieții sociale în care raporturile dintre oameni, comportarea lor și, în general, activitățile lor, atunci când participă la forme de viață în comun, în public, se desfășoară în mod pașnic, după normele de respect reciproc, de securitate personală, de încredere în atitudinea și faptele celorlalți oameni. Liniștea și ordinea publică, în sensul textului incriminator, constituie acel atribut, acea caracteristică a vieții sociale în care comportarea oamenilor în public are loc după reguli scrise și nescrise, potrivit cărora întreaga viață socială se desfășoară pe baza respectului reciproc, a decenței, a bunului-simț, într-un cuvânt, pe baza unei conviețuiri civilizate. Actele săvârșite, lezând o valoare imaterială - ordinea și liniștea publică -,

¹ Publicată în M. Of. Nr. 356 din 10 mai 2016.

² I.C.C.J., s. pen., dec. nr. 278/29.10.2018, disponibilă pe www.scj.ro, *apud* (Iugan, 2020, p. 543).

nu pot constitui decât o infracțiune de pericol concret, urmarea pretinsă de lege constând în apariția unei stări de pericol efectiv pentru relațiile de conviețuire socială, care se cere a fi probată prin reacția publicului față de asemenea manifestări. Așadar, pentru existența laturii obiective a infracțiunii este necesar ca acțiunea descrisă în norma de incriminare să aibă ca urmare imediată tulburarea efectivă a ordinii și liniștii publice, în sensul că fapta produce opiniei publice o neliniște persistentă, creează o stare gravă de insecuritate în sfera relațiilor de conviețuire socială (...).

Având în vedere faptul că valoarea socială protejată prin incriminarea prevăzută de textul de lege criticat vizează apărarea climatului social general de conviețuire civilizată, afectat prin ecoul social al faptei, iar nu valorile individuale ale persoanei (integritate corporală, sănătate, libertate psihică etc.), Curtea reține că nu acțiunea violentă, amenințarea sau atingerea gravă adusă demnității, descrisă de legiuitor ca element material al infracțiunii, trebuie să se îndrepte împotriva mai multor persoane, ci urmarea imediată trebuie să fie aptă să se producă față de mai multe persoane. În doctrina penală s-a arătat, de altfel, că nu în natura sau atributele proprii manifestărilor trebuie căutat caracterul lor infracțional, ci în urmarea pe care acestea o produc¹.

În jurisprudență s-a decis că „(...) Urmarea imediată în cazul infracțiunii prev. de art. 371 C. pen. o reprezintă o stare de tulburare pentru ordinea și liniștea publică. Fiind vorba de o infracțiune de rezultat, este necesar ca organele judiciare să dovedească în concret tulburarea produsă. Prin urmare, simplul fapt că a existat o bătaie în public nu este suficient pentru a justifica o condamnare pentru infracțiunea amintită, fiind imperativ ca organele judiciare să administreze în concret probe cu privire la acest aspect”².

Precizăm că în legea română că o construcție juridică asemănătoare se regăsește în dispozițiile art. 2 pct. 1) din Legea nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice³.

În continuare vom încerca să abordăm acest subiect prin prisma practicii judiciare în materie și a doctrinei promovate în dreptul român. Astfel, potrivit dispozițiilor textului în cauză, „constituie contravenție săvârșirea oricăreia dintre următoarele fapte, dacă nu sunt comise în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni:

1) săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor

---

¹ Curtea Constituțională, Decizia nr. 705/2019, parag. 24 și 25.

² C.A. București, s. I pen. Dec. nr. 1520 din 15.11.2019, nepublicată, *apud* (Iugan, 2020, p. 544).

³ Republicată în M. Of. Nr. 96 din 7 februarie 2014.

sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora sau a instituțiilor publice”.

Reținem că în practica judiciară întâlnim frecvent situații în care fie se invocă incidența dispozițiilor contravenționale, deși fapta are caracter penal, fie se reține comiterea infracțiunii prevăzute de art. 371 C. pen., deși fapta nu întrunește condițiile de tipicitate ale acestei infracțiuni, fiind în esența sa contravenție.

În ceea ce ne privește, apreciem că de fiecare dată când într-o cauză de acest gen se constată inexistența infracțiunii, fapta va întruni cu siguranță elementele constitutive ale contravenției la care am făcut anterior referire.

Analiza celor două texte [art. 371 din Codul penal și al art. 2 pct. 1) din Legea nr. 61/1991], evidențiază asemănarea existentă între acestea, precum și unele diferențe evidente. Cea mai importantă diferență dintre cele două texte vizează urmarea care se produce; astfel, în cazul contravenției acesta constă în posibilitatea ca faptele să fie de natură a tulbura ordinea și liniștea publică, în timp ce în cazul infracțiunii urmarea imediată constă în tulburarea efectivă a ordinii și liniștii publice (Stancu, 2017).

În acest sens, în practica judiciară s-a decis că „(...) Fapta inculpatului a depășit limita contravenției prevăzute de Legea nr. 61/1991, care este incidentă numai în ipoteza în care faptele sunt de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora sau a instituțiilor publice; dacă s-a produs tulburarea ordinii și liniștii publice, fapta capătă caracter infracțional, fără ca norma de incriminare să impună condiția unei gravități deosebite a faptei; este suficient a se constata că, prin violență, amenințări sau atingeri grave aduse demnității persoanelor, s-a tulburat ordinea și liniștea publică, chiar dacă tulburarea nu este una excepțională. Intensitatea tulburării prezintă importanță la individualizarea pedepsei, dar nu și la aprecierea condițiilor de tipicitate ale infracțiunii.

Așadar, Curtea de apel a reținut că fapta inculpatului A., care în data de 18 august 2012, în public, prin violență exercitată asupra numitului C., prin amenințări și injurii adresate în special aceleiași persoane, a tulburat ordinea și liniștea publică într-o zonă turistică a Stațiunii Eforie Nord, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de tulburarea ordinii și liniștii publice prev. de art. 371 C. pen.”¹

De asemenea, „(...) Curtea nu poate accepta apărările inculpaților în sensul că față de apelanți s-ar putea lua măsuri cu caracter contravențional. Infracțiunea vizată de art. 371 C. pen. se deosebește de unele contravenții referitoare la ordinea și liniștea

---

¹ C.A. Constanța, s. pen., dec. nr. 530/04.05.2016, nepublicată, *apud* (Iugan, 2020, pp. 542-543).

publică, în principiu prin gradul diferit de pericol social, precum și prin natura juridică a diferitelor fapte, întrucât, pe când în cazul infracțiunilor este vorba de o manifestare antisocială de rezultat, în cazul contravențiilor ne aflăm numai în fața unor fapte de pericol, care sunt numai de natură să lezeze, dar nu au ajuns să tulbure ordinea și liniștea publică.

Acțiunea realizată prin una dintre variantele alternative capătă caracter penal numai datorită rezultatului pe care îl produce. Atunci când varianta prin care se realizează acțiunea întrunește ea însăși conținutul unei infracțiuni distincte (infracțiunea de lovire sau alte violențe, vătămare corporală etc.) se aplică regulile privitoare la concursul de infracțiuni. Așa cum se arată în literatura de specialitate infracțiunea de tulburarea ordinii și liniștii publice se găsește în concurs ideal cu fiecare dintre infracțiunile de amenințare și lovire săvârșite cu același prilej, dar infracțiunea de amenințare și cele de lovire se găsesc între ele în concurs real.

În speță, s-a dovedit fără dubiu raportul de cauzalitate între acțiunea incriminată și starea de pericol (urmarea imediată). Fiind o infracțiune de rezultat raportul de cauzalitate trebuie dovedit. Curtea reține în acest sens că toți clienții localului nu au îndrăznit să anunțe organele de poliție deoarece inculpatul H le-a atras atenția acestora, în acest sens.

Este evidentă astfel temerea consumatorilor din incinta localului față de persoana inculpaților, explicându-se astfel de ce incidentul a fost semnalat poliției chiar de victimă, după ce și-a revenit. De altfel, imaginile captate de camerele de supraveghere relevă faptul că toți cei care se aflau în incinta localului, jucând la aparate privesc cu teamă spre locul agresiunii și nimeni nu ia atitudine, datorită stării de temere indusă de comportamentul violent al inculpaților.

Prin întreaga lor activitate inculpații apelanți au tulburat ordinea și liniștea publică, acțiunea lor fiind tipică infracțiunii prev. de art. 371 C. pen. Concluzia se justifică prin aceea că noțiunea de ordine publică desemnează o stare de normalitate, caracterizată de respectarea de către membrii societății a normelor de conviețuire socială în public, nealterată de comportamente contrare acestor prescripții, de natură a crea sentimente de neliniște, teamă sau indignare. Or, faptul că persoanele prezente în localul public au fost șocate, indignate, timorate sau au simțit nevoia de a părăsi localul, prevăzând comportamentul violent al celor doi inculpați sau temându-se de o eventuală repercusiune în cazul în care ar fi luat atitudine sau ar fi anunțat organele de poliție, constituie în mod cert o schimbare a acestei stări de normalitate și se circumscrie noțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice în sensul legii penale, fiind exclusă încadrarea faptei inculpaților în art. 2 pct. 1 art. 24 și 25 din Legea nr. 61/1991, contravențiile fiind doar fapte de pericol care sunt numai

în măsură să lezeze, dar nu ajung să tulbure ordinea și liniștea publică, împrejurări care în speța de față au fost dovedite în afara oricărui dubiu”¹.

Tot astfel, s-a decis că „(...) Spre deosebire de contravențiile la ordinea și liniștea publică, în cazul cărora este vorba despre fapte de pericol, infracțiunea prev. de art. 371 C. pen. presupune o manifestare antisocială de rezultat. Așadar, în cazul în care tulburarea ordinii și liniștii publice nu are loc efectiv, neproducându-se rezultatul socialmente periculos, fapta nu este tipică, lipsind unul dintre elementele constitutive ale infracțiunii, respectiv elementul de natură obiectivă stabilit de legiuitor în modelul abstract (tip) prevăzut de norma de incriminare constând în urmarea imediată.

Prin urmare, este esențial pentru existența infracțiunii ca persoanele care asistă la violențele comise împotriva persoanelor sau bunurilor sau la amenințările sau atingerile grave aduse demnității persoanelor să trăiască efectiv sentimente de teamă, de insecuritate sau de dezaprobare”².

Legătura de cauzalitate dintre acțiunea incriminată și rezultatul produs trebuie dovedită³. În acest sens, în doctrina de la sfârșitul secolului trecut se reține că „(...) Între acțiunea care constituie elementul material al infracțiunii și starea de pericol care constituie urmarea imediată există totdeauna o legătură de cauzalitate care, rezultă implicit din însăși săvârșirea vreunui act, gest, manifestare verbală etc., provocatoare de scandal public sau lezând bunele moravuri”⁴.

În doctrina și jurisprudența recentă s-a apreciat că „(...) Tipicitatea obiectivă a cauzei impune ca săvârșirea acțiunii ce constituie element material să aibă ca urmare imediată tulburarea ordinii și liniștii publice. Această urmare este de esența infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice și, totodată, elementul pe baza căruia, în ipoteza faptelor cu violență, amenințare, împotriva persoanelor, comise în public, se stabilește încadrarea juridică într-un concurs ideal de infracțiuni între infracțiunea de tulburare a ordinii și liniștii publice și infracțiunea de violență ori amenințare sau numai acestea din urmă. Urmarea imediată a infracțiunii este reprezentată de tulburarea ordinii și liniștii publice. În consecință, există această infracțiune dacă tulburarea ordinii și liniștii publice se săvârșește cu ocazia unei manifestări populare, într-o adunare de oameni, producând opiniei publice o neliniște persistentă, creând o stare gravă de insecuritate în sfera relațiilor de conviețuire socială. Prin urmare, instanța reține că infracțiunea analizată este de

¹ C.A. Cluj, s. pen., dec. nr. 210/A/7.02.2018, în BJ Cluj, 2018, pp. 551-553, *apud*, A.V. Iugan, *op. cit.*, pp. 543-544.

² Jud. Sect. 1 București, sent. Pen. Nr. 257 din 15.04.2019, nepublicată,

³ În același sens, a se vedea și Costică Păun, în (Dobrinou, et al., 2016, p. 929).

⁴ Constantin Bulai în (Dongoroz, et al., 1972, p. 672).

rezultat, astfel încât legătura de cauzalitate trebuie dovedită. Spre deosebire de contravențiile la ordinea și liniștea publică, în cazul cărora este vorba despre fapte de pericol, infracțiunea prevăzută de art. 371 C. pen. presupune o manifestare antisocială de rezultat. Așadar, în cazul în care tulburarea ordinii și liniștii publice nu are loc efectiv, neproducându-se rezultatul socialmente periculos, fapta nu este tipică, lipsind unul dintre elementele constitutive ale infracțiunii, respectiv elementul de natură obiectivă stabilit de legiuitor în modelul abstract (tip) prevăzut în norma de incriminare constând în urmarea imediată. Prin urmare, este esențial pentru existența infracțiunii ca persoanele care asistă la violențele comise împotriva persoanelor sau bunurilor sau la amenințările sau atingerile grave aduse demnității persoanelor să trăiască efectiv sentimente de teamă, de insecuritate sau de dezaprobare. Altfel spus, nu este suficient ca violențele, amenințările sau atingerile grave aduse demnității persoanelor să fie de natură să provoace indignarea și revolta persoanelor existente în spațiul respectiv, ci este necesar ca indignarea și revolta să fie resimțite efectiv¹.

Așadar, în ipoteza în care deși acțiunea incriminată este probată, dar se dovedește pe parcursul cercetării judecătorești că urmarea imediată nu a constat în tulburarea ordinii și liniștii publice, ci în posibilitatea de a fi tulburată ordinea și liniștea publică, legătura de cauzalitate nu va exista, și, în consecință, nu vor fi îndeplinite condițiile de tipicitate ale infracțiunii examinate.

În acest sens, în practica judiciară, într-o amplă și complexă expunere pe care o menționăm în continuare, instanța a reținut că „(...) Nefondată este și critica din motivele scrise de apel ale Parchetului, referitoare la greșita achitare a inculpaților, pe temeiul art. 16 alin. (1) lit. b) (teza I) din Codul de procedură penală, pentru infracțiunea de tulburare a ordinii publice, prevăzută de art. 371 C. pen.

Curtea constată că, în speță, nu sunt îndeplinite toate condițiile de tipicitate prevăzute în norma de incriminare a infracțiunii respective. Astfel, probatoriul cauzei dovedește că a existat o acțiune violentă, săvârșită în public, împotriva a două persoane (lovire, într-un parc, de către inculpatul P, la instigarea și cu complicitatea morală a inculpatului M).

Pe de altă parte acuzarea nu a dovedit că acțiunea respectivă a tulburat ordinea și liniștea publică, condiție esențială, alături de cea anterior menționată, pentru a se constata întrunirea, pe latură obiectivă, a elementelor constitutive ale infracțiunii.

---

¹ C.A. București, Secția I penală, dec. nr. 222/A din 21 februarie 2019, disponibilă pe www.rolii.ro, *apud*, Iuliana Nedelcu, în (Bodoroncea, et al., 2020, p. 1723).

Curtea menționează că îndeplinirea acestei condiții trebuie dovedită în mod distinct de probarea acțiunii de violență săvârșite în public, asupra cel puțin unei persoane, neputând fi dedusă din simpla constatare a existenței unei astfel de acțiuni.

În speță, nu s-a probat, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că a existat, cu adevărat, o stare de tulburare pentru ordinea și liniștea publică, sens în care Curtea are în vedere declarațiile credibile ale martorilor oculari MA, TI și PA, ascuți în mod nemijlocit, sub acest aspect, de către instanța de apel, în condițiile în care, în faza de urmărire penală și în cursul cercetării judecătorești realizate de prima instanță, primilor doi dintre ei nu le-au fost adresate întrebări lămuritoare cu privire la aspectul în discuție, iar cel din urmă nici măcar nu a fost audiat.

Astfel, în declarația sa *martora MA* a făcut următoarele afirmații: la momentul faptei, se lăsase deja întunericul, dar parcul era luminat artificial; când a remarcat prezența inculpaților, unul dintre aceștia, și anume P, i-a creat instinctiv o stare de teamă, al cărei motiv nu l-a putut preciza, apreciind că, probabil, a acționat intuiția; personal, a fost șocată de actul de violență la care a asistat, dar nu de frică, ci pentru că nu a înțeles care era motivul lovirii celor doi băieți care nu făcuseră nimic care să deranjeze; la desfășurarea evenimentului relatat, au mai asistat, pe lângă ea și prietenul său, un bărbat și o femeie, care constituiau probabil un cuplu, aceștia fiind așezați pe o băncuță învecinată cu cea pe care stăteau ei; aceste persoane, a căror identitate nu o cunoaște, deși au văzut ce s-a întâmplat, au plecat foarte repede de la fața locului, înainte de sosirea organelor de poliție; nu a aflat motivul plecării lor din parc, însă nu crede că aceasta a fost determinată de un sentiment de temere în raport cu ceea ce văzuseră, întrucât nici ea și prietenul său nu au avut un astfel de sentiment; dimpotrivă, după consumarea aceluși eveniment, s-au mai plimbat un timp prin parc și chiar s-au deplasat în direcția în care i-au văzut plecând pe cei doi inculpați; astfel, nefiindu-le teamă de aceștia, s-au plimbat pe acea alee timp de aproximativ 10 minute, iar, la revenirea spre zona centrală a parcului, au constatat sosirea la fața locului a unei ambulanțe, care l-a preluat pe unul dintre minorii agresați, care nu mai era conștient și avea sânge în zona capului; nu a remarcat prezența în parc a altor persoane în afara celor anterior menționate care să fi relaționat în vreun fel cu evenimentul respectiv.

Anterior, respectiv în declarațiile din faza de urmărire penală și din cursul judecății în primă instanță *martora* a afirmat că, în parc, mai erau oameni, care însă se plimbau și că inculpații i-au atras atenția de îndată ce i-a văzut, întrucât aveau un aspect neîngrijit, dar nu i-au creat o stare de temere, ci doar un sentiment de neliniște, pe care l-a simțit exclusiv în raport cu inculpatul P.

La rândul său, în declarația dată în fața instanței de apel, *martorul TI* a făcut afirmații similare, după cum urmează: fapta s-a petrecut în jurul orelor 21:00, când era întuneric, dar parcul era iluminat artificial; la desfășurarea evenimentului relatat, au

mai asistat, pe lângă el și prietena sa, două persoane care constituiau un cuplu, acestea fiind așezate pe o băncuță învecinată cu cea pe care stăteau ei; acele persoane, a căror identitate nu o cunoaște, au ales să plece, fără a cunoaște din ce motiv, dar nu i-au lăsat impresia că au fost cuprinse de o stare de temere, pe care nici el nu a simțit-o în raport cu ceea ce văzuse; nu au existat alte persoane care să fi relaționat cu evenimentul respectiv; după consumarea acestuia, el și prietena sa au stat de vorbă, timp de câteva minute, cu membrii cuplului la care a făcut referire, apoi s-au deplasat chiar pe aleea pe care i-au văzut plecând pe cei doi inculpați, dorind să vadă dacă aceștia au mers în urmărirea băieților, dar nu i-au observat; la revenirea în parc, au constatat sosirea la fața locului a unei ambulanțe, în jurul căreia a remarcat prezența jandarmilor și a altor agenți de poliție, fără a-și aminti dacă acolo se mai aflau și alte persoane; în parc, nu s-a creat agitație, nu a auzit pe nimeni țipând, cu excepția celor doi băieți agresați, care, fugind, strigau că au fost loviți.

De asemenea, *martorul PA* (care a apelat serviciul de urgență 112, solicitând ajutor pentru persoana vătămată) a făcut, în declarația sa următoarele afirmații: nu o cunoștea pe persoana vătămată și nu a asistat la momentul când aceasta a fost agresată; când a văzut-o pentru prima dată, acea persoană prezenta urme de sânge în zona capului, care i se prelingea pe o parte a feței, părea dezorientată și era însoțită de un alt băiat, iar cei doi au afirmat că, în zonă, se afla și al treilea băiat, prietenul lor, însă el nu l-a văzut pe acesta; a întrebat-o pe persoana vătămată ce i s-a întâmplat, iar aceasta i-a spus că s-a bătut ori a fost bătută în parc de doi bărbați, care au lovit-o în cap; ulterior, persoana vătămată și-a pierdut cunoștința, astfel că a trebuit să o care pe brațe până la locul unde a sosit ambulanța; la momentul respectiv, era deja întuneric și foarte frig, iar în parc se aflau foarte puține persoane; el se afla acolo împreună cu doi prieteni, dar nici unul dintre ei nu a asistat la agresiunea în urma căreia s-a produs rănirea persoanei vătămate; nu a remarcat să fi existat vreo stare de agitație și nu a auzit persoana țipând sau manifestându-se pe fondul exprimării unei stări de temere.

Împrejurarea (invocată în motivele scrise de apel ale Parchetului), că cei doi minori agresați au resimțit o stare de temere, care i-a determinat să fugă pentru a nu fi prinși de inculpați și faptul (expus în aceleași motive), că al treilea minor (DI) a relatat că i-a auzit țipând isteric pe prietenii săi, dar nu a ieșit de teamă din toaletă și, apoi, nu a avut curaj să se ducă după ei, solicitând însă ajutorul unor paznici, nu dovedesc existența unei tulburări a ordinii și liniștii publice, ci existența unor sentimente firești pentru persoanele vizate de acțiunea agresivă a inculpaților. ”¹

Într-o altă decizie s-a reținut că: „(...) *Urmarea imediată* există numai atunci când prin manifestările săvârșite în public s-a tulburat ordinea și liniștea publică. Acțiunea

---

¹ C.A. București, s. I. pen., dec. nr. 1606/26.10. 2016, nepublicată, *apud* (Iugan, 2020, pp. 541-542).

prin care se aduce atingere ordinii și liniștii publice presupune prejudicierea, încălcarea acelor obiceiuri, deprinderi, comportări ce sunt compatibile cu respectul reciproc, cu o comportare civilizată, umană, cu respectul decenței în expresii și atitudini. Ordinea și liniștea publică se tulbură prin manifestări care stârnesc zarvă, vâlvă sau care provoacă indignarea, acestea trebuind să aibă caracter public, indignarea sau vâlvă trebuind să se transmită în cadrul unei colectivități și să nu fie o singură indignare izolată. Sunt considerate ca acte prin care se tulbură ordinea și liniștea publică, așa cum se arată în practica judiciară: spargerea de geamuri și alte sticle într-un local public sau privat, acostarea unor persoane necunoscute și exercitarea asupra acestora a unor acte violente. În aprecierea urmării cerute de lege se va ține seama, printre altele de amploarea mediului social în care s-a produs tulburarea, de natura acestui mediu social, de durata și intensitatea tulburării, reflectate în reacțiile cărora le-a dat naștere (...) Sintetizând declarațiile acestor martori, rezultă fără dubiu că scandalul a fost general de atitudinea victimei, iar inculpatul nu a făcut altceva decât să intervină pentru aplanarea acestuia, nefiind tulburată ordinea și liniștea publică, așa cum Curtea reține că această stare de îngrijorare sau minimă panică, există însă de fiecare dată când o anumită persoană este lovită, însă acest lucru nu duce de fiecare dată când există o acțiune de lovire asupra unei persoane și la săvârșirea infracțiunii de tulburare a ordinii și liniștii publice, atât timp cât nu produce scandal public în rândul celor prezenți, nu provoacă iritare, indignare sau reacții violente acestora. De altfel, prin rechizitoriul întocmit în cauză, nici procurorul nu a arătat în ce fel a fost tulburată ordinea și liniștea publică, drept urmare a acțiunii inculpatului și nici din probele administrate în cursul urmăririi penale nu rezultă că ar fi existat o asemenea tulburare, ci reiese mai degrabă prin coroborare și cu probele administrate în faza de judecată că inculpatul a aplanat o stare de conflict generată de atitudinea victimei, care, fiind în stare avansată de ebrietate, a provocat scandal în local distrugând o vitrină frigorifică. Cele 10 persoane prezente, au arătat că nu au fost indignați absolut deloc de acțiunea inculpatului, ci doar de fapta părții vătămate”¹.

---

¹ C.A. Constanța, sect. pen., dec. nr. 1381/2018, disponibilă pe www.sintact.ro, *apud* (Udroiu, 2021, pp. 1095-1096).

2.2. Latura subiectivă

Forma de vinovăție cu care se comite infracțiunea este *intenția* cu ambele forme (directă și indirectă).

3. Concluzii

Menținerea acestei incriminări dovedește consecvența legiuitorului român în ceea ce privește sancționarea penală a unor fapte prin care se aduce atingere ordinii și liniștii publice. Menținerea unui climat sănătos de ordine și siguranță publică reprezintă un deziderat major, care odată ce este atins, contribuie din plin la progresul societății în ansamblul ei. Pe fondul evoluției criminalității în acest domeniu, reglementarea actuală a infracțiunii a suferit unele modificări față de reglementarea anterioară, practic infracțiunea din Codul penal din 1969 fiind menționată în noua reglementare în două fapte distincte. Astfel, în vechea reglementare infracțiunea avea denumirea marginală „Ultrajul contra bunelor moravuri și tulburarea liniștii publice”, aceasta, prin modul în care era formulată acoperea două infracțiuni din legea în vigoare, respectiv, „Tulburarea ordinii și liniștii publice” (art. 371 din Codul penal) și „Ultrajul contra bunelor moravuri” (art. 375 din Codul penal). Credem că opțiunea legiuitorului român de a prevedea cele două infracțiuni în texte distincte (față de veche reglementare), reprezintă un progres.

4. Bibliografie

Bodoroncea, G., Cioclei, V., Kuglai, I., Lefterache, L. V., Manea, T., Nedelcu, I., Zlati, G. (2020). *Codul penal, Comentariu pe articole/Criminal Code, Commentary on articles. 3rd Ed.* Bucharest: C.H. Beck.

Dobrinioiu, V., Pascu, I., Hotca, M. A., Chiș, I., Gorunescu, M., Păun, C., Sinescu, M.C. (2016). *Noul Cod penal comentat. Partea specială/The new Criminal Code commented. Special Part.* Ediția a III-a, revăzută și adăugită/3rd Edition, Revised and Added. Bucharest: Universul Juridic.

Dongoroz, V. (Scientific Consultant; title VII; final provisions; the leader and coordinator of the entire volume) Kahane, S., Oancea, I., Fodor, I., Iliescu, N., Bulai, C., Roșca, V. (1972). *Explicațiile teoretice ale Codului penal român/Theoretical explanations of the Romanian Criminal Code.* Bucharest: Editura Academiei.

Iugan, A. (2020). *Codul penal, adnotat/Criminal Code, annotated*. Bucharest: Universul Juridic.

Stancu, A.-I. (2017). The Concept of Crime - Typologies and Modern Theories Perspectives. *Proceedings of the Conference Education and Creativity for a Knowledge Based Society*. Bucharest: Titu Maiorescu University,
<https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/icedvtykbs2017&div=31&id=&page=>.

Udroiu, M. (2021). *Sinteze de Drept penal, Partea specială/Syntheses of Criminal Law, Special Part, Vol. II, 2nd Ed*. Bucharest: C.H. Beek.

Constitutional Court, Decision no. 705/2019 regarding the rejection of the exception of unconstitutionality of the provisions of art. 371 of the Criminal Code, published in Official Monitor no. 193 of March 10, 2020.

Decision no. 9/2016, High Court of Cassation and Justice, the panel for resolving some legal issues in criminal matters, published in Official Monitor no. 356 of May 10, 2016.